

Matkailun monet mahdollisuudet maatiloille

VAPAAEHTOISMATKAILU

- esimerkkejä ja hyviä käytänteitä

20.2.2025 Anna Rintinen

Euroopan unionin
osarahjoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Baltic Sea Action Group

PELLOLTA PÖYTÄÄN NÄKYVÄKSI 1.3.2024-30.6.2026

Hankkeessa kytketään itäisen Suomen kestävä ruoantuotantotapa European Region of Gastronomy Saimaan yritys- ja tapahtumaketjuun sekä osaksi ruokamatkailua

Toteutus on jaettu kolmeen työpakettiin

- **TP 1. Pellolta** - Kestävä, uudistava alkutuotanto
- **TP 2. Pöytään** - Ympäristövastuullinen ruoantuotanto, ruokamatkailu, maisema, kulttuuriympäristö
- **TP 3. Näkyväksi** - Pellolta pöytään -ruokaketjun toimintatavan näkyväksi tekeminen ruokatapahtumin ja monikanavaisesti viestien

Kohderyhmä ja toteutusalue

- Maatilat ja maaseudun elintarvike-, matkailu- ja ravintola-alan yritykset, koko ruokaketju pellolta pöytään.
- Etelä-Savo, Etelä-Karjala, Kymenlaakso, Pohjois-Karjala

Toteuttajat

- ProAgria Etelä-Savo ry / MKN Etelä-Savo, ProAgria Etelä-Suomi ry / MKN Etelä-Suomi, ProAgria Itä-Suomi ry / MKN, Baltic Sea Action Group BSAG

Rahoittaja

- Etelä-Savon ELY-keskus, Euroopan maaseuturahasto 2023-2027

Vapaaehtoismatkailun määritelmä

Mikä?

Matkailumuoto, jossa matkailijat osallistuvat vapaaehtoistyöhön matkansa aikana

- Tarjoaa matkailijoille mahdollisuuden vaikuttaa ja auttaa paikallisyhteisöjä
- Vapaaehtoistyö voi sisältää monenlaisia tehtäviä erilaisissa ympäristöissä, mm. ympäristönsuojelua, yhteisön hyväksi tehtävää työtä tai maatilalla työskentelyä

Esimerkkejä maatilaympäristössä

Vapaaehtoismatkailijat voivat auttaa esimerkiksi sadonkorjuussa tai maatalan ylläpidossa, kuten aitojen kunnostamisessa, rakennusten maalaamisessa, ympäristön siisteydestä huolehtimisessa, päivittäisissä askareissa

Vapaaehtoismatkailun SWOT

Vahvuudet (Strengths)

1. **Lisäresurssit:** Lisää resursseja henkilökohtaisten ja työntekijöiden rinnalle, erityisesti jos haasteellista löytää palkattua työvoimaa (sijainti, saavutettavuus)
2. **Kulttuurivaihto:** Uusia näkökulmia ja kulttuurivaihtoa, rikastuttaa maatalan arkea. Kielitaidon vahvistaminen
3. **Yhteisöllisyys:** Vahvistaa yhteisöllisyyttä ja luo uusia ystävyysuhteita, vähentää yksinäisyyttä

Heikkoudet (Weaknesses)

1. **Koulutustarve:** Vapaaehtoismatkailijat tarvitsevat ohjausta, myös lainsäädännön näkökulmasta. Vierailut usein lyhytaikaisia, perehdyttämiseen ja sopeutumiseen täytyy varata aikaa
2. **Kielimuuri:** Kielimuuri voi vaikeuttaa kommunikointia ja yhteistyötä vapaaehtoismatkailijoiden kanssa
3. **Epävarmuus:** Vapaaehtoisten sitoutuminen ja luotettavuus voi vaihdella, mikä voi aiheuttaa epävarmuutta maatalan toiminnassa

Vapaaehtoismatkailun SWOT

Mahdollisuudet (Opportunities)

1. **Markkinointi:** Vapaaehtoismatkailu voi toimia maatalan markkinointikeinona ja lisätä sen näkyvyyttä
2. **Verkostoituminen:** Mahdollisuus luoda kansainvälisiä verkostoja ja yhteistyökumppanuuksia
3. **Uudet projektit:** Vapaaehtoismatkailijat voivat auttaa toteuttamaan uusia projekteja ja kehittämään maatalan toimintaa
4. **Kestävän kehityksen edistäminen:** Vapaaehtoismatkailu voi edistää kestävän kehityksen tavoitteita ja ekologisia käytäntöjä maataloilla

Uhat (Threats)

1. **Lainsäädäntö:** Muutokset lainsäädännössä voivat vaikuttaa vapaaehtoistyön järjestämiseen ja siihen liittyviin velvoitteisiin
2. **Kilpailu muiden kohteiden kanssa:** Olosuhteet ja syrjäinen sijainti voi vaikeuttaa vapaaehtoisten houkuttelemista
3. **Eettiset ongelmat:** Epäeettinen toiminta tai väärinkäytökset voivat heikentää vapaaehtoismatkailun mainetta
4. **Resurssien hallinta:** Vapaaehtoisten määrän ja resurssien hallinta voi olla haastavaa, erityisesti sesonkiaikoina

Hyödyt vapaaehtoisille

- Uusien taitojen oppiminen, vertasoppiminen
- Kokemuksia paikallisesta elämästä ja kulttuurista, uuden kielen oppiminen tai kielitaidon vahvistuminen
- Henkilökohtainen kasvu, itsensä toteuttaminen
- Verkostoituminen, ryhmään tai yhteisöön kuulumisen tunne, uudet ystävyysuhteet
- Merkityksellisyyden tunne, halu auttaa
- Matkailun ja hyväntehtemisen yhdistäminen

Hyödyt maatiloille

- Lisäresurssit
- Kulttuurivaihto
- Projektien edistäminen
- Tiedon ja tietoisuuden lisääminen

Vapaaehtoismatkailun mahdollisuudet uudistavan matkailun näkökulmasta

Uudistavan matkailun (regenerative tourism) kontekstissa vapaaehtoismatkailu tarkoittaa matkailua, joka ei ainoastaan minimoi negatiivisia vaikutuksia, vaan aktiivisesti parantaa ja elvyttää ympäristöä ja paikallisyhteisöjä

Voi olla kaupallista toimintaa, jossa asiakas maksaa normaalisti, mutta tehdään kohteessa hyvää joko ympäristölle tai ympäröivälle yhteisölle

Tässä muutamia esimerkkejä

1. Ekosysteemien elvyttäminen
2. Paikallisyhteisöjen tukeminen
3. Kulttuuriperinnön säilyttäminen
4. Kestävän kehityksen edistäminen
5. Tiedon ja tietoisuuden lisääminen

Yrittäjän puheenvuoro

MIKKO KOKKONEN

Rantalan tila

Vapaaehtoismatkailun profiili WWOOF -alustalla:

[https://wwoofindependents.org/en/host/43334-rantala-family-farm.](https://wwoofindependents.org/en/host/43334-rantala-family-farm)

Mistä aloittaisin?

1

Määrittele lähtökohta ja tarpeet

2

Valmistaudu

3

Valitse sopiva alusta ja luo profiili

Alustoja vapaaehtoismatkailuun

Workaway

- Matkailijat maksavat jäsenmaksun, joka on 45€ hlö tai 54€ pariskunta / 15 kk
- Suosituin ja laajin käyttäjäkunta, erityisesti Euroopassa ja myös suomalaisten keskuudessa
- Hyvät arviot käyttäjäystävällisyydestä ja laajasta valikoimasta työtehtäviä

WWOOF

- World Wide Opportunities on Organic Farms
- Keskittynyt maatilaympäristöön, yhdistäen vapaaehtoiset ja luomutilat
- Ei kansainvälistä jäsenyyttä, jäsenmaksu peritään jokaisessa kohdemaassa alk. 15 € / hlö / v. Jaettu / perhejäsenyys edullisempi. Huom. Independents –verkosto (mm. Suomi) 35€ / hlö tai 55€ / jaettu jäsenyys
- Vanhin ja tunnetuin, suosittu suomalaisten keskuudessa
- Hyvät arviot turvallisuudesta ja ekologisesta näkökulmasta

HelpStay

- Matkailijat maksavat jäsenmaksun, joka on 45€ / v
- Kasvava suosio, melko vähän käytetty suomalaisten keskuudessa
- Hyvät arviot joustavuudesta ja monipuolisuudesta
- Ruotsalainen HippoHelp yhdistyi tähän alustaan tammikuussa 2025

Alustoja vapaaehtoismatkailuun

HelpX

- Matkailijat maksavat jäsenmaksun, joka vain n.20 € / 2 v
- Edullisin, melko suosittu myös suomalaisten keskuudessa
- Kohteissa paljon matkailualan kohteita, mutta myös maatiloja
- Mahdollisuus käyttää alustaa ilmaiseksi rajoitetuin toiminnoin

Facebook-ryhmiä

[Workaway Europe](#) (11500 jäsentä), [Work & Volunteering Worldwide](#) (83100 jäsentä)

[Workaway Volunteers Europe](#) (57700 jäsentä), [Volunteer Haven Europe](#) (75000 jäsentä)

Worldpackers

- Matkailijat maksavat jäsenmaksun, joka on 49 USD / hlö / vuosi tai 59 USD / vuosi jaetulla tilillä
- Suosittu Etelä- ja Keski-Amerikassa
- Jäsenyys sisältää vakuutuksen ja mahdollisuuden saada korvausta hätätilanteissa

VolunteersBase

- Ei jäsenmaksuja
- Lisääntyneen roskapostin takia kehitetty molemmille osapuolille vapaaehtoiseen maksuun perustuva tunnistautuminen, joka näkyy alustalla "IDENTITY VERIFIED"
- Edullisuus houkuttelee monenlaisia matkailijoita, turvallisuus ja sitoutuminen verkoston sääntöihin?
- Jonkin verran suomalaisia hosteja, lähinnä maaseudulla

TOIVOTTUJA TEEMOJA TYÖPAJOIHIN

- Tuotteistaminen
- Markkinointi, hissipuhe, tarinat
- Matkanjärjestäjille sopivat tuotteet
- Hinnoittelu, kannattavuus
- Rahoitus (tulossa erillinen tietoisuus)
- ???

SEURAAVAT INFOTILAISUUDET

To 20.2. klo 13-14 Vapaaehtoismatkailu
To 13.3. klo 13-14 Paimenlomat
Tulossa myös rahoitukseen liittyvä info,
työpajat ja opintomatka. Seuraa
viestintäämme.

KIITOS!

Anna Rinteinen

Matkailuasiantuntija, MKN Itä-Suomi

043 827 3703

anna.rinteinen@maajakotitalousnaiset.fi

Tarja Pajari

Yritysasiantuntija, MKN Etelä-Savo

0400 183 064

tarja.pajari@proagria.fi

PELLOLTA PÖYTÄÄN NÄKYVÄKSI –HANKE

